

Feliks Zedler

Publiczna obrona pracy doktorskiej adwokata Józefa Filipowskiego

Palestra 13/12(144), 69-70

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wizyta delegacji radzieckiej i odbyte w związku z tym konferencje umożliwiły cenną i pożyteczną wymianę doświadczeń obu adwokatów oraz umocniły istniejące więzy przyjaźni i zawodowe koleżeństwo.

Opuszczając Polskę, goście radzieccy podkreślali uczucia podziwu dla osiągnięć Polski Ludowej we wszystkich dziedzinach w stosunkowo tak krótkim okresie ćwierćwiecza. Wyrazili też wdzięczność dla adwokatury polskiej za zaproszenie do Polski, za okazaną im gościnność i serdeczność oraz za umożliwienie zapoznania się na miejscu z organizacją adwokatury w PRL i nawiązania osobistych kontaktów z przedstawicielami prawnictwa polskiego.

Publiczna obrona pracy doktorskiej adwokata Józefa Filipowskiego

W dniu 18 października 1969 r. na Wydziale Prawa UAM w Poznaniu odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej sekretarza Rady Adwokackiej w Koszalinie, adwokata mgra Józefa Filipowskiego, na temat: *Adwokat w polskim procesie cywilnym*. Praca ta została napisana w seminarium doktorskim prof. dra Edmunda Wengera, który jednocześnie był jej promotorem.

W rozprawie swej J. Filipowski przedstawił udział adwokata w procesie cywilnym jako pełnomocnika osób fizycznych, pozostawił zaś poza ramami pracy udział adwokata-radcy prawnego w procesie cywilnym oraz zagadnienia łączące się z udziałem adwokata w procesie cywilnym, takie mianowicie, jak: odpowiedzialność cywilna pełnomocnika procesowego za szkodę, wina w przedmiocie uchybienia terminu, koszty procesu wynikające z reprezentacji strony przez adwokata.

Praca składa się z czterech rozdziałów. Rozdział I poświęcony jest reprezentacji procesowej, w której autor omawia szczegółowo i w interesujący sposób genezę i rozwój instytucji zastępstwa procesowego w polskim procesie cywilnym. Rozdział II, zatytułowany: „Potrzeba zawodowej reprezentacji procesowej w świetle przepisów k.p.c.”, zawiera podstawowe tezy rozprawy doktorskiej. Rozdział III jest poświęcony roli i funkcji społecznej adwokata jako pełnomocnika strony w procesie cywilnym. Rozdział IV nosi tytuł: „Stanowisko adwokata jako pełnomocnika strony w procesie cywilnym”. Pracę kończą wnioski końcowe autora oraz wykaz literatury.

Jedną z głównych tez rozprawy doktorskiej jest twierdzenie, że kodeks postępowania cywilnego preferuje adwokata jako pełnomocnika procesowego, darząc go szczególnym zaufaniem, gdyż gwarantuje on w najlepszy sposób współpracę stron z sądem w realizacji celu postępowania cywilnego. Swą tezę pierwszoplanowej roli adwokata jako pełnomocnika reprezentującego stronę w procesie cywilnym J. Filipowski wywodzi z treści art. 87 § 1 k.p.c., w którym jako pełnomocnika strony w procesie cywilnym wymienia się na pierwszym miejscu adwokata, oraz z treści art. 117 k.p.c., który dopuszcza reprezentację strony zwolnionej od kosztów sądowych tylko przez adwokata, a nie innego pełnomocnika. Nadto za tezę tą przemawia zdaniem J. Filipowskiego wykładnia *a contrario* przepisów art. 5, 327 i 467 § 1 k.p.c., które wkładają na sąd obowiązek udzielania pouczeń stronom działającym w procesie bez adwokata. Wynika stąd, że wszędzie tam, gdzie

stronę w procesie reprezentuje adwokat, nie zachodzi potrzeba udzielania stronie pouczeń, gdyż strona dzięki działaniu w procesie pełnomocnika zawodowego, jakim jest adwokat, ma należycie zabezpieczone prawa obrony.

Swą podstawową tezę oparł J. Filipowski również na analizie przepisów ustawy o ustroju adwokatury. Badania, których wynikiem jest rozprawa doktorska, doprowadziły go do szeregu wniosków, w tym także do krytyki obowiązujących przepisów k.p.c. o pełnomocnikach procesowych, które nie uwzględniają w dostatecznej mierze zmian, jakich doznała struktura adwokatury w Polsce Ludowej.

Podstawowa teza rozprawy doktorskiej adw. J. Filipowskiego, jak również szereg innych bardzo interesujących wniosków, które trudno tutaj przedstawić, była przedmiotem posiedzenia przeznaczanego na publiczną obronę. Prof. dr W. Siedlecki zgodził się jako recenzent pracy z podstawową tezą autora, zgłaszając pewne zastrzeżenia tylko co do niektórych wniosków. Doc. dr Józef Sobkowski — jako drugi recenzent — polemizował z założeniami rozprawy doktorskiej, kwestionując niektóre z nich.

W końcowym swym wystąpieniu adw. J. Filipowski w przekonujący sposób obronił swoje stanowisko.

Na podstawie tej interesującej rozprawy, której opublikowanie drukiem byłoby niewątpliwie pożyteczne dla nauki postępowania cywilnego oraz prawa o ustroju organów ochrony prawnej, Rada Wydziału Prawa UAM pod kierownictwem dziekana prof. dra Zbigniewa Radwańskiego nadała adwokatowi Józefowi Filipowskiemu stopień naukowy doktora nauk prawnych.

Feliks Zedler

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. Uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej

Naczelna Rada Adwokacka po zapoznaniu się z referatem pt. „Analiza kadry adwokatury”,

mając na uwadze przebieg narady aktywu politycznego adwokatury odbytej w dniu 14.XI.1969 r. oraz przebiegu dyskusji w dniach 15 i 16.XI.1969 r.,

postanawia:

1. kierując się troską o zapewnienie prawidłowego funkcjonowania zespołów adwokackich i wysokiej jakości usług prawnych świadczonych przez ich członków — uznać za konieczne:
 - a) kierowanie przez rady adwokackie na komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wszystkich adwokatów, którzy ukończyli 70 lat,
 - b) w razie zaliczenia badanego, który przekroczył wiek 70 lat, do III grupy inwalidów w rozumieniu art. 12 ust. 3 pkt 1 lub 2 p.z.e. (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 6) — stosowanie wobec tych osób przepisu art. 19 ust. 4 u. o u.a.;